

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

Kraków, dnia 23 kwietnia 1932 r.

TREŚĆ:

Dozycja	Str.
64. Rozporządzenie Rady Ministrów o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, członków ich rodzin, oraz emerytów	98
65. Opłaty za pokoje służbowe	104
66. Komisyjne kwalifikowanie i szacowanie zniszczonego lub zbędnego inventarza	104
67. Prenumerata miesięcznika „Wychowanie Fizyczne“	105
68. Urlopy na zjazd członków Związku Kaniowczyków i Żeligowczyków	106
69. Terminy niedopuszczania do szkoły uczniów w przypadkach chorób zakaźnych oraz w sprawie zamykania szkół z powodu epidemji	107
70. Tryb wnoszenia odwołań i zażaleń przeciwko orzeczeniom i uchwałom Okręgowych Komisjy Dyscyplinarynych	112
71. Miesięczne wyrachowania państw. szkół średnich ogólnokształcących	113
72. Język hebrajski w nauce religji mojżeszowej	114
73. Terminy ustnych egzaminów dojrzałości w gimnazjach	115
74. Ilość godzin nauki religji w szkołach zawodowych	118
75. Konkursy	119
76. Komunikaty	123
77. DZIAŁ NIEURZĘDOWY:	
Empiryzm w szkolnym planie wychowawczym	125
78. Ogłoszenia	127

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1932 r.¹⁾

o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, członków ich rodzin, oraz emerytów.

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924), art. 6 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107), oraz art. 43 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 42 poz. 380) zarządza się co następuje:

§ 1. Państwowa pomoc lekarska przysługuje:

1) funkcjonarjuszom państwowym, wyszczególnionym w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924), tak mianowanym na stałe, jak i do odwołania (prowizorycznym), jak również przeniesionym w stan nieczynny, względnie w stan rozporządzalności, z wyjątkiem funkcjonarjuszów państwowych, podlegających Ministrowi Komunikacji;

2) sędziom, prokuratorom i asesorom sądowym;

3) praktykantom w służbie administracyjnej, oraz aplikantom sądowym;

4) nauczycielom, instruktorom i praktykantom publicznych ludowych szkół rolniczych, pozostającym na etacie Państwa;

5) emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym polskim, przeniesionym w stan spoczynku z powodu trwałej niezdolności do służby, przekroczonego wieku lub uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego, tudzież tym emerytom, którzy zostali zwolnieni ze służby państwowej na innej zasadzie, ale w chwili zwolnienia mieli nabyte prawo do pełnego uposażenia emerytalnego, albo przekroczyli 60 lat życia, bądź też istniała co do nich podstawa w formie orzeczenia lekarskiego do przeniesienia w stan spoczynku z powodu trwałej niezdolności do służby; wyłączeni są od pomocy lekarskiej emeryci, którzy otrzymują uposażenie emerytalne z tytułu służby w charakterze funkcjonarjuszów państwowych, podległych Ministrowi Komu-

¹⁾ Ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 254.

nikacji, a nadto emeryci, którzy z tytułu swego zatrudnienia podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl obowiązujących przepisów, oraz emeryci, którzy przebywają w zakładach leczniczych dla umysłowo chorych w myśl art. 42 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 42 poz. 380);

6) członkom rodzin funkcjonarjuszów państwowych, wymienionych w p. 1), 2), 3) i 4), a mianowicie:

- a) żonie, poza przypadkami, gdy pobiera uposażenie lub zaopatrzenie z instytucji państwowej, albo gdy jest sądownie separowana, a na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji;
- b) mężowi zupełnie niezdolnemu do zarobkowania, na którego żona pobiera dodatek ekonomiczny;
- c) dzieciom ślubnym i uprawnionym, tudzież pasierbom do ukończenia lat 18, oraz tym dzieciom i pasierbom po ukończeniu lat 18, na które właściwa władza przyznała prawo pobierania dodatku ekonomicznego;

ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl obowiązujących przepisów. Wyłączeni są ci członkowie rodziny, którzy podlegają obowiązkowi Funkcjonarjusze państwowi (ust. 1 p. 1, 2, 3, 4), którzy korzystają z bezpłatnego urlopu, tracą prawo do państwowej pomocy lekarskiej na czas trwania tego urlopu; na ten okres czasu tracą również prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej członkowie ich rodzin.

§ 2. Państwowa pomoc lekarska obejmuje:

- 1) poradę lekarską wraz z zapisaniem recepty;
- 2) pomoc lekarską, do której należą najniezbędniejsze zabiegi chirurgiczne, zabiegi w zakresie chorób gardła, nosa, uszu, oczu, zabiegi ginekologiczne, chirurgiczno-akuszerskie, zabiegi w zakresie chorób skórnych i wenerycznych oraz pomoc położniczą;
- 3) leczenie w szpitalach;
- 4) prześwietlanie promieniami Roentgena, niezbędne dla celów diagnostycznych przed dokonaniem zabiegu chirurgicznego, i naświetlanie promieniami Roentgena w przypadkach, wymagających nieodzownie tego leczenia, oraz naświetlanie lampą kwarcową;

5) odnośnie do osób, wymienionych w § 1 ust. 1 p. 1) — 5) kąpiele i zabiegi balneoterapeutyczne za pół ceny w państwowych zakładach.

§ 3. Pomocy lekarskiej udzielają lekarze (położne), umówieni w tym celu przez wojewódzką władzę administracji ogólnej.

§ 4. Pomoc lekarska jest udzielana na podstawie „karty porady“, którą chory otrzymuje za opłatą manipulacyjną w wysokości 50 groszy, uiszczaną znaczkiem stemplowym.

Osobom, wymienionym w § 1 ust. 1 p. 1, 2, 3, 4 i 6, wydaje kartę porady władza służbowa funkcjonariusza po stwierdzeniu, że danej osobie przysługuje prawo korzystania z państwowej pomocy lekarskiej. Osobom powyższym, jeżeli przebywają poza siedzibą urzędowania funkcjonariusza i nie mogą się zaopatrzyć w kartę porady u władzy służbowej, oraz emerytom, wymienionym w § 1 ust. 1 p. 5, wydaje kartę porady właściwa dla miejsca ich przebywania powiatowa władza administracji ogólnej po wykazaniu uprawnienia danej osoby do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej.

W przypadkach wymagających śpiesznej pomocy lekarskiej pomoc ta musi być udzielona nawet bez przedstawienia karty porady, którą jednak należy doreczyć lekarzowi najpóźniej w ciągu dni trzech.

Na żądanie lekarza chory winien przedstawić dowód, stwierdzający tożsamość osoby chorego.

„Karta porady“ jest ważna do końca tego miesiąca, w którym została wydana.

§ 5. Porady lekarskie udzielane bywają w miejscu wyznaczonym, w pewnych zgóry oznaczonych godzinach; jedynie obłożnie chorych odwiedza lekarz w ich mieszkaniu. Pomoc winna być udzielona zasadniczo w dniu wezwania, a w wypadkach ciężkich bezzwłocznie.

W przypadkach nagłych (np. krwotoki, złamania, otrucia itp.), o ile przybycie lekarza umówionego jest niemożliwe, można wezwać lekarza prywatnego. Koszty w tym wypadku (jedynie za pierwszą wizytę) ponosi Skarb Państwa według taryfy, przyjętej dla miejscowych lekarzy, po sprawdzeniu rachunku przez wojewódzką władzę administracji ogólnej.

W razie koniecznej potrzeby mogą lekarze umówieni kierować chorych do lekarza specjalisty (umówionego); do lekarza specjalisty zamiejscowego (umówionego) może kierować tylko lekarz powiatowy.

§ 6. Naświetlania lampą kwarcową mogą być stosowane tylko na podstawie polecenia lekarza powiatowego oraz mogą się odbywać jedynie w szpitalach lub ośrodkach zdrowia w okresie od dnia 15 września do dnia 15 maja; jedynie w przypadkach gruźlicy chirurgicznej naświetlania lampą kwarcową mogą się odbywać przez cały rok.

Zezwoleń na leczenie promieniami Roentgena udziela na wniosek lekarza umówionego wojewódzka władza administracji ogólnej.

Za naświetlania lampą kwarcową oraz za naświetlania i prześwietlania promieniami Roentgena Skarb Państwa opłaca 50% taksy,

ustanowionej dla tychże zabiegów w szpitalach publicznych, 50% tej taksy płaci funkcjonariusz państwowy.

§ 7. Leczenie szpitalne osób, wymienionych w § 1, przeprowadza się:

a) w szpitalach publicznych (art. 5 i 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych — Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382),

b) w innych zakładach leczniczych, uznanych dla tego celu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Funkcjonariuszom państwowym, wymienionym w § 1 ust. 1 p. 1, 3 i 4, do X grupy uposażenia włącznie, sędziom i prokuratorom, asesorum sądowym oraz członkom rodzin tych osób przysługuje leczenie w szpitalu według klasy II, wszystkim innym funkcjonariuszom państwowym oraz członkom ich rodzin — według klasy III.

Emerytowani funkcjonariusze państwowi otrzymują leczenie w szpitalu według tej klasy, która przysługiwała im w chwili przeniesienia w stan spoczynku.

Za leczenie w szpitalu publicznym Skarb Państwa uiszcza 75% opłaty dziennej, obowiązującej w danym szpitalu.

Za leczenie w zakładzie leczniczym, wymienionym w ust. 1 pkt. b), Skarb Państwa uiszcza 75% kosztów, obliczonych wedle przeciętnej opłat dziennych, obowiązujących w szpitalach publicznych na obszarze tego województwa, w którego obrębie leczenie się odbyło. W przypadkach, gdy przeciętna opłata dzienna wyższa jest niż opłata dzienna, obowiązująca w danym zakładzie leczniczym, — Skarb Państwa uiszcza 75% opłaty dziennej tego zakładu.

Powyższe koszty leczenia Skarb Państwa ponosi z reguły tylko w przypadkach, gdy leczenie miało miejsce na podstawie „karty skierowania“ (§ 8); w innych przypadkach może Minister Spraw Wewnętrznych w drodze wyjątku przyznać zwrot kosztów leczenia w szpitalu publicznym w wysokości, nieprzekraczającej 75% dziennej opłaty szpitalnej, w szpitalu tym obowiązującej, bądź w zakładzie leczniczym, wymienionym w ust. 1 p. b — do wysokości w poprzednim ustępie ustalonej.

Wysokość przeciętnej opłat dziennych, przewidzianej w ustępach poprzednich, ustala wojewoda i ogłasza w Dzienniku Wojewódzkim.

§ 8. Umieszczenie chorego w szpitalu publicznym względnie w zakładzie leczniczym uznanym następuje na podstawie karty skierowania, którą na wniosek lekarza umówionego wydaje lekarz powiatowy:

1. w przypadku choroby zakaźnej;

2. w razie potrzeby zabiegu lekarskiego, którego wykonanie w domu chorego powoduje wyższe koszty, aniżeli koszty leczenia w szpitalu;

3. o ile chory nie posiada w domu należytej opieki;

4. w przypadkach, kiedy opieka szpitalna jest niezbędnie potrzebna.

W przypadku nagłym chory może być umieszczony w szpitalu bez karty skierowania, którą jednak należy doręczyć zarządowi szpitala w ciągu tygodnia. Konieczność umieszczenia w tym przypadku chorego stwierdza właściwy lekarz powiatowy na podstawie aktów szpitalnych.

§ 9. Leczenie szpitalne, określone w § 7 ust. 1, może trwać co do funkcyjnarjuszów państwowych, wymienionych w § 1 ust. 1 p. 1—5, najdłużej pół roku, co do członków ich rodzin — najdłużej trzy miesiące w ciągu roku kalendarzowego.

§ 10. Pomocy położniczej udziela się w mieszkaniu położnicy, bądź w zakładach leczniczych, wymienionych w § 7.

Pomocy położniczej w mieszkaniu udziela położna umówniona, opłacana przez Skarb Państwa; pozatem położnicy przysługuje zwrot udowodnionych wydatków, związanych z porodem (niezbędne leki, środki opatrunkowe itp.) do wysokości, nieprzekraczającej 25% przeciętnej opłaty dziennej, określonej w § 7 — za dni 10.

W razie niemożności udzielenia pomocy położniczej przez położną umówioną, Skarb Państwa zwraca udowodnione wydatki, związane z porodem odbyтым w mieszkaniu położnicy (niezbędne leki, środki opatrunkowe itp.) do wysokości, nieprzekraczającej 75% przeciętnej opłaty dziennej, określonej w § 7 — za dni 10.

W razie odbycia porodu w zakładzie leczniczym mają analogiczne zastosowanie przepisy, podane w § 7 o leczeniu szpitalnem.

§ 11. Zezwolenia na korzystanie z kąpeli lub zabiegów balneoterapeutycznych za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych będą udzielane przez zarząd zakładu zdrojowego na podstawie zaświadczenia lekarza powiatowego, stwierdzającego konieczność kąpeli, względnie zabiegów, oraz ich liczbę.

§ 12. Koszty leków i środków opatrunkowych pokrywa Skarb Państwa jedynie w przypadku, gdy są zużyte przez lekarzy umówionych w przychodniach i gabinetach lekarskich.

§ 13. Poza świadczeniami, wymienionymi w poprzednich paragrafach, funkcyjnarjusze państwowi i członkowie ich rodzin korzystać mogą, za zwrotem kosztów, z zakładów i urzędzeń, które ewentualnie zostaną zorganizowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na

zasadach samowystarczalności, względnie korzystać z taryf ulgowych w zakładach leczniczych specjalnych, subwencjonowanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, z którymi zawarte zostaną specjalne umowy.

§ 14. Koszty przejazdu lekarzy do obłożnie chorego (w obie strony) oraz koszt przewiezienia obłożnie chorego do lekarza lub szpitala (w jedną stronę) pokrywa Skarb Państwa.

Za przewiezienie obłożnie chorego pozamiejscowego do lekarza lub szpitala koszty podwoju będą opłacane względnie zwracane w wysokości, nieprzekraczającej 50 groszy za przejechany kilometr. O ile podróż odbyła się koleją, będą zwrócone koszty biletu tej klasy, która przysługuje mu przy przesiedleniu służbowem. Koszty podróży lekarza zwracane będą stosownie do umowy.

§ 15. Opłaty, przewidziane w §§ 4, 6, 7 i 13, oraz ograniczenie czasu leczenia w zakładach leczniczych, przewidziane w § 9, nie mają zastosowania, gdy pomoc lekarska następuje wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego przez funkcjonarjusza państwowego w czasie i wskutek pełnienia służby.

§ 16. Jeżeli zostanie stwierdzone, że wezwanie lekarza do chorego było nieuzasadnione, dany funkcjonarjusz obowiązany będzie zapłacić honorarjum lekarza w wysokości, przyjętej zasadniczo dla lekarzy miejscowych, jako też inne koszty, z wizytą lekarską związane.

§ 17. Państwowa pomoc lekarska, unormowana niniejszem rozporządzeniem, jest zorganizowana jedynie w granicach Państwa Polskiego, a na obszarze Wolnego Miasta Gdańska przysługuje osobom, wymienionym w § 1, jedynie w przypadku, gdy pełnią one służbę względnie mieszkają na obszarze tego miasta.

§ 18. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje aż do odwołania.

Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów¹⁾ z dnia 4 sierpnia 1926 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, ich rodzin oraz emerytów (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 555).

Prezes Rady Ministrów: A. Prystor.

Minister Spraw Wewnętrznych: Bronisław Pieracki.

Minister Sprawiedliwości: Czesław Michałowski.

Minister Skarbu: Jan Piłsudski.

¹⁾ Przedrukowane w Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 10 z 1926 r.

65.

Nr. O. 797/32.

Kraków, dnia 31 marca 1932 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących oraz zakładów kształcenia nauczycieli w Okręgu w sprawie opłat za pokoje służbowe.

Przypominam, że w sprawie opłat za pokoje służbowe obowiązuje nadal zarządzenie z dnia 8 października 1930 r. Nr. II. 10633/30, ogłoszone w Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 9 poz. 199, niezależnie od zarządzenia, podanego w okólniku Kuratorjum z dnia 5 października 1931 r. Nr. II. 11437/31.

W szczególności wyjaśniam na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10 marca 1932 r. Nr. II. S. 1440/32, że ustęp końcowy pierwszego z wymienionych zarządzeń należy rozumieć w ten sposób, że wydatki, związane z utrzymaniem porządku, naprawą mebli itp. w pokojach służbowych, należy zasadniczo pokrywać z funduszu specjalnego „Taksa administracyjna“, znajdującego się w dyspozycji Dyrekcji danego zakładu, a pobierane na korzystanie z pokoi służbowych opłaty przelewać do kasy zakładu na ten sam fundusz.

Powyższe opłaty, nie mające nic wspólnego z sumami budżetowymi, a związane wyłącznie z funduszem specjalnym, nie podlegają przepisom, dotyczącym opłat skarbowych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

66.

Nr. O. 950/32.

Kraków, dnia 6 kwietnia 1932 r.

Do

Wydziałów, Oddziałów, Biura Personalnego Kuratorjum, Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie komisyjnego kwalifikowania i szacowania zniszczonego lub zbędnego inwentarza.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 31 marca 1932 r. Nr. I. R. 3673/32 (okólnik Nr. 52) podaję poniżej do wiadomości i stosowania w związku z zarządzeniem z dnia 31 maja 1930 r. Nr. I. Prez. 3452/30 (Dz. Urz. Min. W.R. i O.P. Nr. 6 poz. 92), wprowadzającym w życie przepisy,

obowiązujące przy sprzedaży, wymianie lub odstąpieniu przedmiotów zbędnych oraz odpisaniu z ksiąg inwentarzowych przedmiotów zniszczonych, zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 22 marca 1932 r. L. D. III. 6095/1/31, które brzmi:

„W myśl przepisów z dnia 22 maja 1930 r. L. D. I. 8461/3/29, wydanych przez Ministerstwo Skarbu, kwalifikowanie i szacowanie przedmiotów zniszczonych lub zbędnych ma się odbywać komisyjnie z udziałem zaproszonego rzeczoznawcy.

Na tle powyższego postanowienia wyłoniły się w jednym z Ministerstw dwie kwestje, a mianowicie: kto ma występować w charakterze rzeczoznawcy i z jakiego kredytu mają być opłacane ewentualne koszty udziału rzeczoznawcy.

W związku z tem Ministerstwo Skarbu komunikuje, co następuje:

W komisjach, o których mowa w wyżej powołanych przepisach, mogą brać udział tak rzeczoznawcy urzędów względnie instytucyj państwowych, jak i rzeczoznawcy organów samorządowych, a także mogą być zapraszani bezstronni rzeczoznawcy z pośród osób prywatnych, przyczem dla doboru rzeczoznawców w pewnych konkretnych wypadkach miarodajne są stosunki lokalne, rodzaj przedmiotów szacowanych oraz inne okoliczności, towarzyszące danym sprawom. Należy jednakże dążyć do tego, aby rzeczoznawcy byli z reguły powoływani z pośród osób urzędowych, udział zaś rzeczoznawców prywatnych należy ograniczyć do wypadków zupełnie wyjątkowych. Co się tyczy kwestji opłacania udziału rzeczoznawców, to Ministerstwo Skarbu prosi o przestrzeganie zasady, ażeby udział rzeczoznawców odbywał się możliwie bez kosztów. O ileby zaś w pewnych wypadkach nie dało się pozyskać udziału rzeczoznawców bezpłatnie, to odnośne koszty należy pokryć z tych paragrafów budżetowych, które obejmują kredyty na tak zwane „inne wydatki“.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

67.

Nr. O. 945/32.

Kraków, dnia 4 kwietnia 1932 r.

Do

Dyrekeyj państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie prenumeraty miesięcznika „Wychowanie Fizyczne“.

Zawiadamiam na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23 marca 1932 r. Nr. I.

W. F. 1204/32, że Redakcja i Administracja miesięcznika „Wychowanie Fizyczne“ została przeniesiona z Poznania do Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie, na Bielanach, i że z dniem 1 kwietnia b. r. miesięcznik ten będzie wychodził pod redakcją pułk. dra Zygmunta Gilewicza, dyrektora C. Instytutu Wych. Fiz.

„Wychowanie Fizyczne“ jest jedynym w Polsce poważnym czasopismem, poświęconym zagadnieniom higieny szkolnej i wychowania fizycznego. Pragnie ono służyć przede wszystkim potrzebom szkół w sprawach naukowych, wychowawczych, higienicznych i metodycznych, związanych z całokształtem wychowania fizycznego.

Ze względu na ten charakter pisma oraz jego dużą użyteczność dla szkół oraz szerokich kół nauczycielstwa i lekarzy szkolnych polecam Dyrekcjom wszystkich państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli i średnich szkół zawodowych zaprenumerowanie tego czasopisma, przyczem przypominam, iż koszty prenumeraty opłacone być powinny z funduszu gier i zabaw, pozostającego w dyspozycji dyrekcji.

Jednocześnie zachęcam gorąco Panów Inspektorów szkolnych, oraz dyrekcje wszystkich szkół prywatnych do zainteresowania się tem cennym czasopismem i do zaabonowania go.

Adres Redakcji i Administracji miesięcznika „Wychowania Fizyczne“, Warszawa 21 — Bielany. Centr. Instytut Wychowania Fizycznego. Prenumerata roczna wynosi 14 złotych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

68.

Nr. O. 1025/32.

Kraków, dnia 15 kwietnia 1932 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie urlopów na Zjazd członków Związku Kaniowczyków i Żeligowczyków.

Staraniem Zarządu Głównego Związku Kaniowczyków i Żeligowczyków odbędzie się w Warszawie w dniach 14 i 15 maja b. r., jako w 14 rocznicę bitwy pod Kaniowem walny zjazd byłych uczestników walk II-go Korpusu W.P. na Wschodzie, IV. Dywizji Strzelców Polskich gen. L. Żeligowskiego i 2-ej Żelaznej Karpackiej Brygady.

W związku z tem zezwalam na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 5 kwietnia

1932 r. Nr. B.P. 5176/32 na udzielenie urlopów na dni 14 i 15 maja b. r. tym nauczycielom i urzędnikom, którzy, jako b. uczestnicy walk wymienionych formacji, zechcą wziąć udział w organizowanym zjeździe.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

69.

Nr. O. 1048/32.

Kraków, dnia 16 kwietnia 1932 r.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie terminów niedopuszczania do szkoły uczniów w przypadkach chorób zakaźnych oraz w sprawie zamykania szkół z powodu epidemii.

Zawiadamiam, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 11 marca 1932 r. Nr. I. W. F. 838/32 (Dz. U. Min. W.R. i O.P. Nr. 1 poz. 8/32) ustaliło w porozumieniu z Departamentem Służby Zdrowia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych podług podanej w załączniku tablicy terminy niedopuszczania do szkoły chorej dziatwy szkolnej, osób z pośród personelu nauczycielskiego i służbowego, dotkniętych chorobą zakaźną, jak również zdrowych współmieszkańców chorego, oraz terminy zamykania klas lub całych szkół w przypadkach poszczególnych chorób zakaźnych.

Jednocześnie traci moc obowiązująca tabela z terminami w tej sprawie, podana jako załącznik do „Przepisów zapobiegawczych przeciw szerzeniu się chorób zakaźnych przez szkoły i zakłady wychowawcze“ z dnia 19 lutego 1918 r. (Dz. Urzęd. Min. W.R. i O.P. Nr. 3 z r. 1919, poz. 10) oraz okólnik z dnia 13 grudnia 1926 r. Nr. O. Prez. 12320/26 (Dz. Urzęd. Min. W.R. i O.P. Nr. 1 z r. 1927 poz. 10), ogłoszony w Dz. U. Kuratorjum Nr. 2 poz. 25 z roku 1927 w sprawie zamykania szkół z powodu epidemii.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

Załącznik do Nr. 0.1048/32.

Terminy niedopuszczania do szkoły: a) chorej dziatwy szkolnej i osób zakaźną, jak również b) zdrowych

Przepisy i terminy poniżej podane dotyczą przypadków chorób

Nazwa choroby	I. Termin niedopuszczania do szkoły chorego dziecka oraz chorych osób z pośród personelu nauczycielskiego i służbowego.	II-a. Termin niedopuszczania do szkoły zdrowych współmieszkańców, którzy poprzednio danej chorobie nie przechodzili po ścisłym odosobnieniu ich od osoby chorej w czasie całego trwania choroby
Płonica (szkarlatyna)	5 tygodni od wystąpienia wysypki, jeśli niema śladów powikłań ropnych ze strony ucha, nosa i gruczołów.	2 tygodnie.
Odra	2 tygodnie od wystąpienia wysypki.	2 tygodnie.
Różyczka	1 tydzień od wystąpienia wysypki.	Mogą uczęszczać do szkoły bez ograniczeń. W razie ciężkiej epidemji — 3 tygodnie.
Ospa naturalna	6 tygodni od początku choroby.	Mogą uczęszczać do szkoły bez ograniczeń, o ile mają ślady dwukrotnego szczepienia ospy ochronnej.
Ospa wietrzna	2 tygodnie od wystąpienia wysypki, jeżeli strupki odpadły.	Mogą uczęszczać do szkoły bez ograniczeń. W razie ciężkiej epidemji — 3 tygodnie.
Krzusiec (kolekusz)	6 tygodni od początku choroby, jeżeli kaszel napadowy ustał zupełnie.	3 tygodnie.
Błonica (dyfteryt)	3 tygodnie od początku choroby. Pożądane badanie nosa i gardzieli na obecność prątków błonicy.	1 tydzień, jeżeli w gardzieli niema zmian zapalnych lub podwukrotnym ujemnym wynikiu badania bakteriologicznego.

z pośród personelu nauczycielskiego i służbowego, dotkniętych chorobą współmieszkańców chorego.

zakaźnych tylko o przebiegu normalnym, bez jakichkolwiek powikłań.

<p>II-b. Termin niedopuszczania do szkoły zdrowych współmieszkańców, którzy poprzednio daną chorobę już przeszli po ścisłym odosobnieniu ich od osoby chorej w czasie całego trwania choroby</p>	<p>Kiedy należy zamknąć klasę lub całą szkołę</p>
<p>2 tygodnie. Wyjątkowo w przypadkach, gdzie uprzednio przebycie błonicy było stwierdzone przez lekarza — 3 dni.</p>	<p>Jeżeli w tej samej klasie zdarzyło się kilka przypadków zachorowań na błonice, poddać klasę odkażeniu i zamknąć ją na 2 tygodnie. Jeżeli liczne przypadki zdarzyły się w kilku klasach, zamknąć całą szkołę na 2 tygodnie i poddać ją odkażeniu. W miarę możliwości poddać uczniom badaniu na stopień uodpornienia przeciw błonicy.</p>
<p>2 tygodnie. Wyjątkowo w przypadkach, gdzie uprzednio przebycie odry było stwierdzone przez lekarza — 3 dni.</p>	<p>Jeżeli więcej, niż czwarta część dzieci w klasie zapadła, klasę zamknąć na 2 tygodnie. Uwzględnić liczbę dzieci, które odry nie przebywały.</p>
<p>Mogą uczęszczać do szkoły bez ograniczeń. W razie ciężkiej epidemii — 3 tygodnie.</p>	<p>Nie potrzeba.</p>
<p>Mogą uczęszczać do szkoły bez ograniczeń.</p>	<p>W razie choćby jednego przypadku ospy naturalnej, zamknąć szkołę dla dokonania odkażenia. Współkolegom chorego zaszczepić ospę. U reszty sprawdzić, czy szczepieni powtórnie pomyślnie.</p>
<p>Mogą uczęszczać do szkoły bez ograniczeń. — W razie ciężkiej epidemii — 3 tygodnie.</p>	<p>Nie potrzeba.</p>
<p>3 tygodnie. Wyjątkowo w przypadkach, gdzie uprzednie przebycie koklusu było stwierdzone przez lekarza — 3 dni.</p>	<p>W razie licznych przypadków krztuśca, zamknąć klasę lub szkołę na 3 tygodnie i poddać ją odkażeniu.</p>
<p>1 tydzień, jeżeli w gardzieli niema zmian zapalnych lub po dwukrotnym ujemnym wyniku badania bakterjologicznego.</p>	<p>Jeżeli w tej samej klasie zdarzyło się kilka przypadków zachorowań na błonice, poddać klasę odkażeniu i zamknąć ją na 1 tydzień. Jeżeli liczne przypadki zdarzyły się w kilku klasach, zamknąć całą szkołę na 1 tydzień i poddać ją odkażeniu, a uczniów w miarę możliwości poddać badaniu na nosicielstwo zarazka i na stopień uodpornienia przeciw błonicy.</p>

Ciąg dalszy załącznika do Nr. 0.1048/32.

Nazwa choroby	I. Termin niedopuszczania do szkoły chorego dziecka oraz chorych osób z pośród personelu nauczycielskiego i służbowego	II-a. Termin niedopuszczania do szkoły zdrowych współmieszkańców, którzy poprzednio danej choroby nie przechodzili po ścisłym odosobnieniu ich od osoby chorej w czasie całego trwania choroby
Świnka	2 tygodnie od wystąpienia opuchnięcia ślinianek przyusznych.	Mogą uczęszczać do szkoły bez ograniczeń. W razie ciężkiej epidemji — 3 tygodnie.
Nagminne zapalenie opon mózgowo - rdzeniowych (dżętwica karku)	Co najmniej 6 tygodni od początku choroby. Požadane dwukrotne badanie wydzielin z jamy nosa i gardła na drobnoustroje specyficzne.	2 tygodnie. Požadane dwukrotne badanie wydzielin z nosa i z gardła na drobnoustroje specyficzne.
Tyfus (dur) plamisty lub powrotny	6 tygodni od początku choroby.	3 tygodnie.
Tyfus (dur) brzuszny lub rzekomy (paratyfus)	6 tygodni od początku choroby. Požadane jest badanie bakteriologiczne wypróznień.	3 tygodnie.
Biegunka krwawa (czerwonka — dyzenterja)	W tydzień po ustąpieniu zupełnym biegunki. Požadane jest badanie bakteriologiczne wypróznień.	1 tydzień.

- U w a g a 1. Przed pójściem do szkoły po chorobie dziecko powinno być dwukrotnie wykąpane, chłopcy winni mieć krótko obcięte włosy.
- U w a g a 2. W przypadkach płonicy, ospy naturalnej, błonicy, tyfusu plamistego, dżętwicy karku, uczeń, przybywający do szkoły po chorobie, powinien przedstawić świadectwo lekarza sanitarnego lub zakładu dezynfekcyjnego o dokonaniu odkażenia jego mieszkania i odzieży.
- U w a g a 3. O ostatecznym dopuszczeniu ucznia do szkoły w każdym poszczególnym przypadku choroby zakaźnej rozstrzyga lekarz szkolny, a tam, gdzie istnieje dozór sanitarny — lekarz szkolny po porozumieniu z lekarzem sanitarnym.

<p>II-b. Termin niedopuszczania do szkoły zdrowych współmieszkańców, którzy poprzednio daną chorobę już przeszli po ścisłym odosobnieniu ich od osoby chorej w czasie całego trwania choroby</p>	<p>Kiedy należy zamknąć klasę lub całą szkołę</p>
<p>Mogą uczęszczać do szkoły bez ograniczeń. W razie ciężkiej epidemji — 3 tygodnie.</p>	<p>Nie potrzeba.</p>
<p>2 tygodnie. Wyjątkowo w przypadkach, gdzie uprzednie przebycie choroby było stwierdzone przez lekarza — 3 dni.</p>	<p>W razie kilku przypadków zamknąć szkołę dla dokonania odkażenia.</p>
<p>3 tygodnie. Wyjątkowo w przypadkach, gdzie uprzednie przebycie choroby zostało stwierdzone przez lekarza, po odwszeniu i wykapaniu — 3 dni.</p>	<p>W razie choćby jednego przypadku zachorowania ucznia w szkole, zamknąć szkołę dla dokonania odkażenia, zbadać wszystkie dzieci na wszawicę, a w razie potrzeby poddać je i ich odzież odwszeniu.</p>
<p>3 tygodnie. Wyjątkowo w przypadkach, gdzie uprzednie przebycie choroby było stwierdzone przez lekarza — 3 dni.</p>	<p>W razie wystąpienia kilku przypadków zachorowań w szkole, zamknąć szkołę na 3 dni, poddać badaniu wodę do picia w szkole i odkazić miejsca ustępowe. Uczniów w miarę możliwości poddać badaniu na nosicielstwo zarazka.</p>
<p>1 tydzień.</p>	<p>W razie wystąpienia kilku przypadków o złośliwym przebiegu, zamknąć szkołę na 3 dni i poddać ją odkażeniu, zwłaszcza miejsca ustępowe. Uczniów w miarę możliwości poddać badaniu na nosicielstwo zarazka.</p>

U w a g a 4. Podczas odkażania klasy lub całej szkoły pożądane jest, gdzie tylko można, wybielenie ścian.

U w a g a 5. Szczególną opieką higieniczno-lekarską szkoła winna otoczyć personel nauczycielski, służbę szkolną i jej rodzinę w razie wystąpienia wśród nich chorób zakaźnych.

Nr. BP. 3660/32.

Kraków, dnia 18 kwietnia 1932 r.

Do

Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, Rad Szkolnych Powiatowych oraz Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie trybu wnoszenia odwołań i zażaleń przeciwko orzeczeniom i uchwałom Okręgowych Komisji Dyscyplinarnych.

W ostatnich miesiącach Ministerjalna Komisja Dyscyplinarna odrzuciła bez rozpoznania kilka odwołań obwinionych nauczycieli od orzeczeń Okręgowych Komisji Dyscyplinarnych z tego względu, iż odwołania te nie zostały wniesione zgodnie z przepisem art. 118 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462) bezpośrednio na ręce przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej I instancji, lecz w drodze służbowej na ręce władzy przełożonej, skutkiem czego odwołania te wpłynęły do rąk przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej I instancji po 14-dniowym terminie, przewidzianym w art. 118 tejże ustawy. W pewnym wypadku inspektor szkolny, przesyłając obwinionemu nauczycielowi odpis orzeczenia Okręgowej Komisji Dyscyplinarnej, pouczył obwinionego nauczyciela, że odwołanie powinno być wniesione w drodze służbowej.

Wobec tego na podstawie rozporządzenia Ministerstwa WR. i OP. z dnia 25 lutego 1932 r. Nr. B. P. 1349/31, zwracam uwagę władzom szkolnym i nauczycielstwu, że przepis art. 30 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462), postanawiający, że pisma w sprawach służbowych lub osobistych, dotyczących się stosunku służbowego, nauczyciel powinien składać za pośrednictwem swego bezpośredniego przełożonego, nie ma zastosowania przy wnoszeniu odwołań i zażaleń przeciwko orzeczeniom i uchwałom Komisji Dyscyplinarnych oraz, iż w myśl art. 118 i 138 tejże ustawy, odwołania i zażalenia przeciwko orzeczeniom i uchwałom Komisji Dyscyplinarnych należy wnosić bezpośrednio na ręce przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej I-szej instancji w przeciągu dni 14, licząc od dnia następnego po otrzymaniu odpisu orzeczenia względnie uchwały.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

71.

Nr. II. OR. 2741/32.

Kraków, dnia 14 marca 1932 r.

Do

**Dyrekcji państwowych szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu
w sprawie miesięcznych wyrachowań.**

Ponieważ niektóre Dyrekcje gimnazjów przedkładają miesięczne sprawozdanie z dziennika kasowego (§ 8 przepisów rachunkowo-kasowych, ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum O. S. Krakowskiego Nr. 10 z roku 1931 poz. 179) bez należytego uporządkowania dołączonych dowodów przychodowych i rozchodowych, zarządzam, co następuje:

Do sprawozdania z dziennika kasowego za dany miesiąc należy dołączać:

1) wszystkie wyciągi kontowe P. K. O. z danego miesiąca, ułożone według numerów porządkowych, z przynależnymi dowodami wpłaty i odcinkami czeków;

2) szczegółowy spis wszystkich dowodów rozchodowych (rachunków), opłaconych czekami i gotówką z kasy szkolnej.

3) wszystkie dokumenty rozchodowe.

W spisie tym należy sporządzić oddzielną kolumnę dla kwot, wypłaconych przez P. K. O., a oddzielną dla kwot, wypłaconych z kasy szkolnej. Sumy tych kolumn muszą być zgodne z kwotami, podanymi w sprawozdaniu jako całomiesięczny rozchód w P. K. O. i rozchód w kasie szkolnej.

Na wszystkich rachunkach, dołączonych do tego spisu, należy umieścić wzmiankę, dotyczącą sposobu opłacenia rachunku („Opłacono czekiem Nr.” lub „Opłacono gotówką”). Przy kwotach, przelewanych w myśl ostatniego ustępu § 7 przepisów rachunkowo-kasowych na konto Nr. 402.112 Kasy I Urzędu Skarbowego w Krakowie tytułem opłat, zastrzeżonych do dyspozycji Ministerstwa WR. i OP., należy w spisie dowodów rozchodowych podać numer porządkowy wyciągu kontowego P. K. O., w którym figuruje dokonany przelew.

Równocześnie Kuratorjum wyjaśnia, że wydatki, pokrywane czekami P. K. O., należy księgować w dzienniku kasowym na podstawie wyciągów kontowych, zawierających odnośne wypłaty, a nie na podstawie grzbietów czeków, w chwili ich wystawiania, ponieważ jako rzeczywistą datę wypłaty z konta w P. K. O. należy uważać datę wyciągu kontowego, obejmującego wypłatę, a nie datę wystawienia czeku.

Ten sposób księgowania wydatków, pokrywanych czekami, ułatwi Dyrekcjom udokumentowanie każdego miesięcznego sprawozdania rachunkowego wszystkimi wyciągami kontowemi P. K. O. z danego miesiąca, oraz umożliwi łatwe stwierdzenie, czy pozostałość, wykazana przez P. K. O. w ostatnim wyciągu kontowym z danego miesiąca, zgadza się z pozostałością, wynikającą przez porównanie w dzienniku kasowym miesięcznych sum kolumn „Przychód w P. K. O.“ i „Rozchód w P. K. O.“.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

72.

Nr. II. 2966/32.

Kraków, dnia 29 marca 1932 r.

Do

Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, Rad Szkolnych Powiatowych i Inspektorów szkolnych w Okręgu w sprawie języka hebrajskiego w nauce religii mojżeszowej.

Uzupełniając okólnik z dnia 5 lutego 1931 r. Nr. II. 444/31 w sprawie wymagania znajomości języka hebrajskiego przy nauce religii mojżeszowej, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśniło w rozporządzeniu z dnia 10 marca 1932 r. Nr. I. Pol. 1087/32, iż nie widzi przeszkód, aby przy nauce religii mojżeszowej była uwzględniana znajomość języka hebrajskiego o tyle, o ile wedle przepisów religii mojżeszowej jest ona niezbędna do opanowania przez uczniów pewnego materiału, określonego w programie nauki danej szkoły. Musi to być jednakże pozostawione przede wszystkim wpływom osobistym nauczycieli i rodziców ucznia. Jeżeliby jednak mimo to uczeń nie czynił zadość wymaganiom w zakresie znajomości języka hebrajskiego, to okoliczność ta w żadnym wypadku nie może mieć decydującego wpływu na ocenę postępów ucznia w nauce religii. Pod tym względem postanowienie Ministerstwa WR. i OP., zawarte w okólniku z dnia 5 lutego 1931 r. Nr. II. 444/31, (zarządzenie Kuratorjum z dnia 19 lutego 1931 r. Nr. O. 536/31, ogłoszone w Dz. Urz. Kuratorjum Nr. 2 poz. 30 z 1931 r.) nie ulega zmianie.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

73.

Nr. II. 3588/32.

Kraków, dnia 15 kwietnia 1932 r.

Do

Dyrekcji szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu w sprawie terminów ustnych egzaminów dojrzałości.

Ustne egzaminy dojrzałości w gimnazjach rozpoczną się w r. szk. 1931/32 w następujących terminach:

I. Gimnazja państwowe:

a) Województwo Kieleckie.

L. p.	Gimnazjum	Data egzaminu ustnego	L. p.	Gimnazjum	Data egzaminu ustnego
1.	Częstochowa (Sienkiewicza)	23 maja	9.	Miechów	13 czerw.
2.	Częstochowa (Traugutta)	27 „	10.	Olkusz	27 maja
3.	Częstochowa (Słowackiego)	23 „	11.	Ostrowiec	23 „
4.	Dąbrowa Górnicza	23 „	12.	Pińczów	23 „
5.	Kielce — Reja	27 „	13.	Radom — Kochan.	27 „
6.	„ — Śniadeck.	18 „	14.	„ — Chałub.	27 „
7.	„ — Kingi	23 „	15.	Sandomierz	23 „
8.	Końskie	27 „	16.	Sosnowiec (Staszica)	23 „
			17.	„ (Prusa)	27 „
			18.	„ (Platerówny)	23 „

b) Województwo Krakowskie.

1.	Biała	27 maja	16.	Kraków IX	27 maja
2.	Bochnia	27 „	17.	„ X	27 „
3.	Brzesko	23 „	18.	„ X (Filja)	19 „
4.	Chrzanów	3 czerw.	19.	Mielec	30 „
5.	Dębica	27 maja	20.	Myślenice	27 „
6.	Gorlice	27 „	21.	Nowy Sącz I	23 „
7.	Jasło	6 czerw.	22.	„ „ II	23 „
8.	Kraków I	23 maja	23.	Nowy Targ	2 czerw.
9.	„ II	23 „	24.	Tarnów I	27 maja
10.	„ III	27 „	25.	„ II	27 „
11.	„ IV	27 „	26.	„ III	27 „
12.	„ V	27 „	27.	Wadowice	14 czerw.
13.	„ VI	27 „	28.	Wieliczka	27 maja
14.	„ VII	27 „	29.	Zakopane	27 „
15.	„ VIII	27 „	30.	Żywiec	23 „

II. Gimnazja niepaństwowe:

a) Województwo Kieleckie.

L. p.	Gimnazjum	Data egzaminu ustnego	L. p.	Gimnazjum	Data egzaminu ustnego
1.	Będzin — Fürstenbergów	23 czerw.	17.	Opatów	8 czerw.
2.	Będzin — Zgrom. Kup.	27 maja	18.	Ostrowiec	17 „
3.	Będzin — J. Krzymowskiej	18 „	19.	Radom — Gajl.	25 maja
4.	Częstochowa — Axera	24 „	20.	„ Konop.	6 czerw.
5.	„ Nauka i Praca	3 czerw.	21.	Radom	
6.	Częstochowa S. S. Nazaretanek	7 „		Przyjaciół Wiedzy	13 „
7.	Częstochowa Twa Żyd. Szk. Śr.	13 „	22.	Sandomierz	
8.	Częstochowa Związku Zaw.	21 maja		Kurji Diec.	9 „
9.	Dąbrowa-Górnicza E. Zawadzkiej	4 czerw.	23.	Skarżysko	6 „
10.	Jędrzejów	17 czerw.	24.	Sosnowiec	
11.	Kielce — Gminy Izr.	13 „		Rzadkiew.	10 „
12.	„ św. St. Kostki	21 maja	25.	Sosnowiec Twa Żyd. Szk. L.	23 maja
13.	„ A. Mickiewicza	6 czerw.	26.	Sosnowiec Zrzeszenia Rodz.	27 „
14.	„ Zimnowodów	13 „	27.	Staszów	14 czerw.
15.	Kozienice	6 „	28.	Stopnica	27 „
16.	Olkusz P. M. S.	20 „	29.	Szczekociny	21 „
			30.	Zawiercie Malczewskiej	27 maja
			31.	Zawiercie Szkoła Średnia	16 czerw.

b) Województwo Krakowskie.

1.	Biała — Hildegardy	31 maja	13.	Nowy Sącz SS. Niepokal.	6 czerw.
2.	Dąbrowa k. Tarnowa	13 czerw.	14.	Oświęcim St. Konarskiego	9 „
3.	Grybów	13 „	15.	Rakowice St. Konarskiego	23 maja
4.	Jasło — Jolanty	27 maja	16.	Ropczyce	22 czerw.
5.	Kraków — Kr. Jadwigi	1 czerw.	17.	Staniątki	25 „
6.	„ Jaworsk.	6 „	18.	Tarnów — SS. Urszul.	9 „
7.	„ Kaplińskiej	7 „	19.	„ E. Orzeszk.	14 „
8.	„ Ks. Ks. Misjon.	30 maja	20.	Wieliczka	22 „
9.	„ E. Plater	6 czerw.	21.	Zakopane — Sanat.	21 „
10.	„ SS. Urszulanek	1 „	22.	Zbylitowska Góra	18 maja
11.	„ Twa Żyd. Szk. L.	13 „			
12.	Nowy Sącz Kom. Obyw.	8 „			

Równocześnie mianuję niniejszem pismem P.P. Dyrektorów(ki) i Kierowników(czki) gimnazjów państwowych przewodniczącymi na ustnych egzaminach dojrzałości w swoich zakładach. Osobne pisma w sprawie mianowania przewodniczących na ustnych egzaminach dojrzałości otrzymają Dyrekcje następujących gimnazjów państwowych: 1) Chrzanów, 2) Dębica, 3) Kraków X (filja), 4) Kielce (Śniadeckiego) 5) Miechów i 6) Wadowice.

Dyrekcje gimnazjów niepaństwowych otrzymają osobne pisma w sprawie mianowania przewodniczących.

Dyrekcje gimnazjów państwowych i niepaństwowych obowiązane są do przygotowania potrzebnych do egzaminu dokumentów w szczególności wykazu tabelarycznego zatwierdzonych przez przewodniczącego not za wypracowania pisemne z notami obok, otrzymanymi z tych przedmiotów przy kwalifikacji rocznej w klasie VIII. Do dokumentów należą również metryki abiturjentów, roczne świadectwa z klas od VI do VIII i wykazy lektur domowych.

Dla przewodniczącego należy przygotować podręczny protokół egzaminu dojrzałości.

Dyrekcje gimnazjów państwowych zażądają od nauczycieli, delegowanych na pisemny lub ustny egzamin dojrzałości do gimnazjów niepaństwowych, formalnie sporządzonych rachunków i prześlą je do Kuratorjum w terminie 8-mio dniowym po zakończeniu czynności przez tychże nauczycieli.

Takie same rachunki i w tym samym terminie prześlą p. p. Dyrektorzy, delegowani w charakterze przewodniczących do zakładów obcych. Odpowiednie druki przesłane będą interesowanym przy osobnych pismach.

Zwracam uwagę Dyrekcji na rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dn. 31. VIII. 1931 r. Nr. II. 19619/32 (Dz. Urz. Kur. Okr. Szk. Krak. Nr. 8 z 1931 r., poz. 154) w sprawie taks i opłat szkolnych. Na mocy ustępu 4-go tego rozporządzenia taksy egzaminacyjne szkoły państwowe i niepaństwowe wpłacają do dyspozycji Ministerstwa W.R. i O.P. na fundusz specjalny „Taksa administracyjna“ i przesyłają do Kuratorjum wykaz uczniów(enic), od których taksy te zostały pobrane, oraz dowód wpłacenia łącznej kwoty. Wykaz abiturjentów wraz z dowodami wpłacenia taks egzaminacyjnych nadesłają Dyrekcje do Kuratorjum w nieprzekraczalnym terminie **do 28 czerwca 1932 roku.**

Bliższe wskazówki, dotyczące przeprowadzenia egzaminów dojrzałości, zawarte są w „Regulaminie“ gimnazjalnych egzaminów dojrza-

łości (Dz. Urz. Min. W.R. i O.P. Nr. 2 z 1926 r., poz. 8), oraz okólniku Kuratorjum z dnia 10. IV. 1929 r. Nr. II. 3640/29.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

74.

Nr. III. 1418/32.

Kraków, dnia 14 marca 1932 r.

Do

Dyrekcji szkół zawodowych w Okręgu w sprawie ilości godzin nauki religji.

Na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 26 lutego 1932 r. Nr. I. Pr. 878/32 podaję poniżej do wiadomości i stosowania wykaz godzin, przeznaczonych na naukę religji w szkołach zawodowych, uzgodniony z Episkopatem.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. E. Nowicki* wr.

Wykaz godzin nauki religji.

1. Szkoły Handlowe.

I klasa — 2 godziny tygodniowo
 II „ — 2 „ „
 III „ — 2 „ „

2. Licea Handlowe.

I kurs — 1 godzina tygodniowo
 II „ — 1 „ „

3. Niższe Szkoły Zawodowe Żeńskie.

I klasa — 2 godziny tygodniowo
 II „ — 1 „ „
 III „ — 1 „ „

4. Szkoły Przemysłowe Żeńskie.

I klasa — 2 godziny tygodniowo
 II „ — 1 „ „
 III „ — 1 „ „

Uwaga: W szkołach tego typu, posiadających kurs wstępny, na naukę religji Ministerstwo przeznaczyło również na tym kursie 2 godz. tyg.

5. Seminarja Naucz. Rzemiosł.

I kurs — 1 godzina tygodniowo

II „ — 1 „ „ .

6. Seminarja Gospodarskie.

I kurs — 1 godzina tygodniowo

II „ — 1 „ „ .

7. Seminarja dla instruktorek.

I kurs — 1 godzina tygodniowo

II „ — 1 „ „ .

8. Szkoły Rzemieślniczo-Przemysłowe.

a) z klasą przygotowawczą:

klasa przygotowawcza — 2 godziny tygodniowo

I klasa — 1 godzina tygodniowo

II „ — 1 „ „ .

b) bez klasy przygotowawczej:

I klasa — 1 godzina tygodniowo

II „ — 1 „ „ .

III „ — 1 „ „ .

9. Szkoły Doksztalające.

a) dla dziewcząt — 2 godziny tygodniowo z rozkładem na 3 lata,

b) dla chłopców — 1 i pół godziny tygodniowo również z rozkładem na 3 lata.

75.

KONKURSY

z terminem czterotygodniowym od daty ukazania się niniejszego Nru Dziennika Urzędowego.

Rada Szkolna Powiatowa w Chrzanowie ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posady kierownika 6-kl. szkoły publicznej powszechnej w Kwaczale.

Budynek szkolny własny, stacja kolejowa w miejscu. — Przy szkole jest mieszkanie służbowe, składające się z 2 pokoi z kuchnią, oraz 2 morgi pola.

Pierwszeństwo będą mieli kandydaci z ukończonym W. K. N. i uzdolnieni do pracy społeczno-oświatowej.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić do Rady Szkolnej Powiatowej w Chrzanowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Częstochowie ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posady kierownika publicznej szkoły powszechnej 6 kl. w Borze Zajacińskim gm. Przystajń. Mieszkanie służbowe przy szkole składające się z 2 pokoi i kuchni.

Należycie udokumentowane podania należy wnosić w drodze służbowej do Inspektora Szkolnego w Częstochowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Limanowej ogłasza konkurs na posadę stałego kierownika 3-klasowej szkoły powszechnej w Szyku. Budynek o 2-ch izbach; mieszkanie jeden pokój i kuchnia.

Podania należycie udokumentowane należy wnieść w przepisanej drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Limanowej.

Rada Szkolna Powiatowa w Miechowie ogłasza konkurs na stanowiska kierowników następujących publicznych szkół powszechnych w powiecie miechowskim:

- 1) 7-klasowej w Kozłowie;
- 2) 2-klasowej w Gruszowie, gm. Pałecznicza.

Kandydaci, chcący się ubiegać o te stanowiska, winni wykazać się przynajmniej dwuletnią służbą w charakterze nauczycieli stałych. Od kandydata na stanowisko kierownika szkoły w Kozłowie wymaga się świadectwa ukończonego W. K. N.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnieść w drodze służbowej na ręce Inspektora Szkolnego w Miechowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Myślenicach ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia kierowniczych stanowisk w następujących szkołach:

1. 7-kl. publicznej szkole męskiej im. J. Słowackiego w Myślenicach; wymagany W. K. N. Mieszkania służbowego brak.

2. 5-kl. publicznej szkole powszechnej w Woli Radziszowskiej. Pierwszeństwo mają kandydaci z W. K. N. Mieszkanie o 2-ch pokojach i kuchni w budynku szkolnym, ogród o obszarze 2 a 5 m².

3. 2-kl. publicznej szkole powszechnej w Biertowicach. Mieszkanie o 2-ch małych pokojach i kuchni w budynku szkolnym, ogród o obszarze 3 a 15 m².

4. 2-kl. publicznej szkole powszechnej w Zegartowicach. Mieszkanie o 2-ach pokojach i kuchni w budynku szkolnym, ogród o obszarze 280 m².

Udokumentowane podania należy wnosić w drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Myślenicach.

Rada Szkolna Powiatowa w Opocznie ogłasza ponownie konkurs na stanowisko stałego kierownika 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Skórkowicach, gminy Machory. Jest mieszkanie służbowe. Do użytku kierownika 0.56 ha ziemi.

Należy udokumentowane podania z ukończeniem Wyższego Kursu Nauczycielskiego winni kandydaci wnosić na ręce Inspektora Szkolnego w Opocznie.

Rada Szkolna Powiatowa w Pińczowie ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady kierownicze szkół powszechnych w powiecie:

1. Pięcioklasowej w Kozubowie, gm. Chroberz, 1.1 ha ziemi.
2. Pięcioklasowej w Złotej, gm. Złota — mieszkanie 2-pokojowe z kuchnią i 0.6 ha ziemi.
3. Czteroklasowej w Młodzawach, gm. Chroberz — mieszkanie 2-pokojowe z kuchnią i 1.1 ha ziemi.
4. Czteroklasowej w Bogucicach, gm. Zagość, 1 pokój z kuchnią i 1.1 ha ziemi.
5. Czteroklasowej w Kościelcu, gm. Kościelec, mieszk. 2 pokoje z kuchnią i 1.1 ha ziemi.
6. Czteroklasowej w Kliszowie, gm. Kliszów.
7. Czteroklasowej w Łękawie, gm. Nagorzany, 1.2 ha ziemi.
8. Czteroklasowej w Miernowie, gm. Złota — mieszk. 2 pokoje z kuchnią i 0.7 ha ziemi.
9. Dwuklasowej w Morawiankach, gm. Bejsce — mieszk. 1 pok. z kuchnią.
10. Dwuklasowej w Kamieńczycach, gm. Boszczynek.
11. Dwuklasowej w Zięblicach, gm. Czarkowy, 1 pok. z kuchnią.
12. Dwuklasowej w Miławczycach, gm. Czarnocin, 1 pokój z kuchnią i 0.6 ha ziemi.
13. Dwuklasowej w Donatkowicach, gm. Dobiesławicze, 2 pokoje z kuchnią.
14. Dwuklasowej w Kazimierzy Małej, gm. Kazimierza W-ka, 1 pokój z kuchnią.

15. Dwuklasowej w Gartatowicach, gm. Kliszów, 2 pok. z kuchnią.

16. Dwuklasowej w Kijach, gm. Kliczów.

17. Dwuklasowej w Sieradziecach, gm. Kościelec, 2 pok. z kuchnią i 0.8 ha ziemi.

18. Dwuklasowej w Niewiatrowicach, gm. Sancygniów, 2 pokoje z kuchnią i 0.2 ha ziemi.

19. Dwuklasowej w Sancygniowie, gm. Sancygniów — 2 ha ziemi.

Należycie udokumentowane podania składać należy w drodze służbowej na ręce Inspektora Szkolnego w Pińczowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Sandomierzu ogłasza konkurs na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych:

1. 2-kl. publicznej szkoły powszechnej w Ossolinie, gm. Klimontów;

2. 2-kl. publicznej szkoły powszechnej w Obrazowie, gm. Obrazów.

Przy szkole ad 1. jest mieszkanie służbowe, składające się z 2-ch pokoi i kuchni, ad 2) jest grunt szkolny oraz mieszkanie w budowie.

Kandydaci winni wykazać się przynajmniej 2-letnią służbą w charakterze nauczycieli stałych w szkołach powszechnych.

Udokumentowane podania należy wnieść w drodze służbowej do Inspektora Szkolnego w Sandomierzu.

Rada Szkolna Powiatowa w Żywcu ogłasza konkurs na stanowisko kierowniczkę 7-klasowej szkoły powszechnej żeńskiej w Żywcu.

Mieszkanie 2-pokojowe zapewnione. Pierwszeństwo zastrzega się kandydatkom, posiadającym świadectwo Wyższego Kursu Nauczycielskiego, lub egzamin wydziałowy.

Podania należy wnieść w przepisanej drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Żywcu.

Konkurs na stanowisko Kierowniczkę Prywatnego Gimnazjum Żeńskiego Zrzeszenia Rodziców w Wadowicach. Wymagane kwalifikacje ustawowe. Uposażenie na podstawie umowy. Podania do 1. czerwca 1932 z dokumentami do Prezesa Zdzisława Łozińskiego, S. S. O. w Wadowicach.

Sprostowanie: W Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 2 z r. 1932 przy ogłoszeniu konkursu na stanowisko kierowniczkę publ. szkoły powsz. im. Marji Konopnickiej w Sosnowcu podano mylnie numer tej szkoły, mianowicie 6, zamiast, jak winno brzmieć Nr. 13.

KOMUNIKATY.

Wobec zbliżającego się okresu wycieczkowego Komisja Wycieczkowa przy Kuratorjum Okr. Szk. Krakowskiego przypomina regulamin dla wycieczek szkolnych, zjeżdżających do Krakowa.

Szkolna Komisja Wycieczkowa, utworzona przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krakowskiego, podjęła się na czas od 10 maja do 10 lipca 1932 r. zaopiekować młodzieżą szkolną, zjeżdżającą do Krakowa i jego okolic, celem poznania rzeczy godnych widzenia.

Komisja W. zaopiekuje się tylko temi wycieczkami, które najskrupulatniej i najdokładniej wypełnią warunki zawarte w regulaminie.

1. Wycieczkę należy zgłosić do komisji wycieczkowej listem poleconym najpóźniej na dni 14 przed jej przyjazdem do Krakowa, Zgłoszenie uskutecznia się przesłaniem zadatku w wysokości 40 groszy od każdego uczestnika wycieczki i znaczka za 30 gr na pisemną odpowiedź. Bez zadatku zgłoszenia nie uwzględnia się pod żadnym warunkiem. Weześniejsze zgłoszenia są bardzo pożądane. Zadatek przepada, jeżeli wycieczka na oznaczony czas, albo też wcale nie przyjedzie.

2. Zgłaszając wycieczkę, należy podać najdokładniej a) ilość młodzieży, biorącej udział w wycieczce z wyszczególnieniem liczby uczniów i uczenic, b) ilość grona naucz. z wyszczególnieniem płci, c) dzień (data) i godzinę (z minutami) przybycia wycieczki do Krakowa, d) dzień i godzinę odjazdu wycieczki z Krakowa, co chce zwiedzić oprócz Krakowa (Wieliczka, Ojców etc.).

3. Wycieczka pokrywa zadatkowane zamówienia, chociażby przyjechała w zmniejszonym komplecie.

4. Wycieczka tylko w tym wypadku może przyjechać do Krakowa, jeżeli otrzyma pisemne zawiadomienie od Komisji Wyciecz., że wszystko dla wycieczki jest przygotowane i nie stoi na przeszkodzie jej przyjazdowi.

Bez takiego zawiadomienia żadna wycieczka nie może bezwarunkowo udać się w drogę, gdyż Komisja pomieszczenia jej nie da. Liczenie na jakibś względy lub szczęśliwy zbieg okoliczności jest bezprzedmiotowe.

5. Po przybyciu do Krakowa wycieczka uda się do lokalu noclegowego pod wskazanym w zawiadomieniu adresem. Noclegi urządza się w czystych budynkach na siennikach. Prześcieradeł i koców nie dostarcza się.

6. Wszelkie uszkodzenia i zanieczyszczenia, dokonane przez wycieczkę, muszą być usunięte na jej koszt. Materjalnie odpowiedzialny jest za to przed Komisją W. organizator wycieczki.

7. Organizator wycieczki wraz z gronem naucz. jest całkowicie odpowiedzialny za powierzoną jego opiece młodzież w obrębie lokalu noclegowego tak w dzień jak i w nocy.

8. Organizator wycieczki pouczy młodzież o konieczności zachowania czystości w budynkach noclegowych.

9. Po przyjeździe do Krakowa należy złożyć na ręce przedstawiciela Komisji W. całą należność za świadczenia wymienione w punkcie 1-szym.

10. Kosztorys wycieczki, obliczony na jedną osobę na jeden dzień pobytu w Krakowie łącznie ze wstępami wynosi około 5 zł; cena noclegu 60 groszy za noc.

11. Aprowizacją Komisja się nie zajmuje, funkcjonariusz Komisji W. poda na żądanie adres jadłodajni.

12. Wszelką korespondencję, zgłoszenia i przekazy pieniężne należy wysłać pod adresem: P. Franciszek Tęczyński, Komisja Wycieczkowa, Kraków Topolowa 22. Tamże Biuro Komisji W. otwarte dla stron między godziną 8 a 9, 13 a 14 i 20 a 21, prócz niedziel i świąt.

13. Komisja W. zajmuje się tylko temi wycieczkami, które nie otrzymają pomieszczenia w Miejskim Domu Wycieczkowym.

W czasie od 1-go do 30-go sierpnia b. r. odbędzie się w Kopenhadze wakacyjny kurs języka i kultury duńskiej dla cudzoziemców. Program kursu przewiduje obok wykładów, wygłoszonych przez specjalistów, zwiedzanie muzeów i różnych instytucyj publicznych oraz wycieczki po Danji. Nauczyciele, biorący udział w kursie, będą mogli zwiedzić szkoły w Kopenhadze (rok szkolny rozpoczyna się w szkołach powszechnych 12 sierpnia, a w szkołach średnich 15-go sierpnia).

Oplata za kurs wynosi 50 Koron duńskich, koszty mieszkania i utrzymania od 100 Koron duńskich. O bliższe informacje i programy należy się zwracać pod adresem: „Feriekursus“ Frederikholms Kanal 26 Copenhagne k. Danemark.

Programy można otrzymywać bezpłatnie, zależnie od życzenia w języku francuskim, niemieckim, lub angielskim.

Absolwenci i absolwentki 3-letn. kursu uproszczonego Studium Wychowania Fizycznego w Poznaniu mogą otrzymać świadectwa ukończenia studjów wychowania fizycznego, które uprawnia, w myśl okólnika Min. W.R. i O.P. Nr. O. Prez. 14.252/26, do nauczania ćwiczeń cielesnych w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych, obok innego przedmiotu jako głównego.

Zgłoszenia należy nadsyłać do Dyrekcji Studium Wychowania Fizycznego U. P. w Poznaniu, Park Wilsona, załączając na druki zł. 5.— oraz metrykę chrztu.

Nawiązując do komunikatu, ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Nr. 7 z 1931 r., stwierdza się na podstawie pisma Komitetu Uczczenia Ignacego Łukasiewicza w Krośnie z dnia 9 kwietnia 1932 r., że Komitet ten rozesłał do wszystkich szkół średnich i 7-mio klasowych szkół powszechnych po dwa, względnie jednym egzemplarzu monografii Łukasiewicza, jednak mniej więcej trzecia część wysłanych monografij wraca nieprzyjęta, zaś z przyjętych około połowa nie jest — mimo ponagieł — zapłacona.

Zechcą przeto te szkoły, które monografię przyjęły, zapłacić co rychlej należną Komitetowi cenę.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Empiryzm w szkolnym planie wychowawczym.

(Notatka w związku z realizacją wychowania państwowego).

Wychowanie szkolne u nas polega dotąd na doraźnych, nieskoordynowanych zabiegach. Zabiegi te stosowane są najczęściej dopiero wtedy, gdy braki jakieś wyraźnie występują. Niema pracy zapobiegawczej i pozytywno-twórczej. Prowadzą ją tylko wyjątkowe szkoły. Nawet jednak w tych wyjątkowych wypadkach rzadko funkcjonuje szkoła jako całość, jako racjonalnie działający aparat wychowawczy. Przeważnie zaś zajmują się tą pracą pojedyncze osoby z własnej inicjatywy, zwykle bez nakreślonego wyraźnie planu, raczej intuicyjnie kierując się w wyborze celów i stosowaniu metod. Traci na tem, oczywiście, ogromnie poziom produkcji wychowawczej.

Przyczyna tego stanu rzeczy leży w dotychczasowem nastawieniu szkół. Organizacja pracy wychowawczej podporządkowana jest jeszcze procesowi nauczania, służy jego wygodzie, w praktyce jest na drugim planie. W tej tradycji ma dotąd swe źródło konstrukcja materialna i duchowa pracy szkolnej, jej rekwizyty, systemy i idea.

W nowoczesnej teorii pedagogicznej (uważajmy ją za funkcję życia społecznego) jądro całej pracy szkolnej ma stanowić wychowanie. Istota wychowania polega na harmonijnem, dostosowanem do właściwości i potrzeb zarówno osobniczych jak zbiorowych rozwijaniu ciała, charakteru i umysłu wychowanka. Szczególny nacisk kładzie się teraz na harmonję owego rozwoju, podstawową wartość przypisuje się charakterowi. W odróżnieniu od religijnych koncepcyj wychowawczych, gdzie ośrodkiem jest również „morale“ człowieka, nowa pedagogika nie stawia sobie celów pozaziemskich, lecz utylitarne — doczesne dobro indywidualne i społeczne, nie opiera się na sankcjach metafizycznych, lecz poszukuje dostępnych kryterjów życiowych. Nie wyklucza jednak, naturalnie, wychowania religijnego, przekazuje je tylko we właściwe ręce. Dąży do tego, aby szkoła przestała być scholastyczną.

Nasze władze szkolne zachęcają do unowocześnienia treści i form życia szkolnego, organizują propagandę pewnych społecznych celów wychowania, rozpoczynają przebudowę szkolnictwa od podstaw. Posuwać się jednak naprzód w tej dziedzinie będziemy bardzo wolno, dopóki wychowanie w szkole będzie oparte wyłącznie na dobrej woli nauczycielstwa i subiektywnem rozumieniu przez nie spraw wychowawczych, dopóki do zabiegów szkolnych nie będzie można przyłożyć obiektywnego i zupełnie realnego sprawdzianu. Choćby wszyscy pe-

dagodzy mieli najlepsze chęci ,to jednak nie wszyscy będą wiedzieć dokładnie, co i jak należy robić. Gdyby szkoły podobnie do planu nauczania mogły dostać plan wychowania, to napewno robota ruszyłaby rażnie z miejsca. Pomijając narazie kwestję, czy taki uniwersalny plan wychowawczy dałby się wogóle opracować, zastanowimy się nad bardziej konkretnymi możliwościami pojedynczych szkół i zespołów szkolnych w tym zakresie.

Twierdzą, że każda mniejsza czy większa jednostka szkolna może i powinna ująć w racjonalny system swe zabiegi wychowawcze. Bez systemu bowiem nie osiągniemy nigdy tego szarmonizowania oddziaływań wychowawczych, które przecież jest postulatem ich skuteczności wogóle. Na czym system taki ma być oparty? Czy można go sobie wydedukować z pewnych logicznych lub moralnych założeń? Zapewne, i taki właśnie charakter oderwany posiadają systemy wychowawcze religijne, narodowe, klasowe itp. Nie nadają się one jednak jako podstawowe systemy wychowawcze w szkołach państwowych, którym nie może zależeć specjalnie na wychowaniu u nas n. p. gorliwych ewangelików, nieprzejednanych ukraińców, prawomyślnych marksistów, lecz jedynie na przygotowaniu dla państwa dobrych obywateli, możliwie wszechstronnie rozwiniętych indywidualnie. Muszą więc szkoły obrać sobie drogę empiryczną przy układaniu takich jednostkowych planów wychowawczych, muszą wychodzić z pewnych konkretów, danych przez życie.

Plany takie będą więc oparte przedewszystkiem na znajomości dziecka i grupy dziecięcej jako osobowości fizycznej i psychicznej. Plany takie będą bezwarunkowo dobrane do pozaszkolnych warunków życia i rozwoju wychowanków. Lokalne warunki fizyczne i społeczne stanowią naturalną glebę, w którą głęboko wrosnięta jest duchowość dzieci. Z tego gruntu przedewszystkiem czerpią one soki życiowe, potrzebne do normalnego wzrostu. Dlatego dokładne poznanie tego podłoża musi być *conditio sine qua non* i punktem wyjścia przy układaniu wychowawczego planu pracy szkolnej. W planach, o których mowa, będą, wreszcie, dotychczasowe sposoby nauczania zastąpione przez doskonalsze. Ewolucja polegałaby tu na zamianie procesu odbiorczego przez twórczy, przez co uzyska się dodatkowy wpływ na kształtowanie się charakteru.

Te radykalne cechy systemu wychowawczego w szkole wymagają, aby był on całkowicie własnością danej szkoły, względnie niewielkiego kompleksu szkół. Jeżeli daje się obecnie zaobserwować pewną decentralizację programów nauczania, to z pewnością o wiele dalej powinna iść decentralizacja programu wychowawczego w państwie, a razem z nią i jego „empiryzacja“.

(Dok. nast.).

F. Sadowski.

78.

OGŁOSZENIA.

Czasopisma nadesłane:

- Biuletyn wielkich wydawnictw Trzaski, Everta i Michalskiego. Dwumiesięcznik. Nr. 1. 1931. Warszawa.
- Głos nauczycielski. Tygodnik. Nr. 29—30. 1932. Warszawa.
- Harc mistrz. Miesięcznik. Nr. 4. 1932. Warszawa.
- Iskry. Tygodnik. Nr. Nr. 17—18. 1932. Warszawa.
- Kronika Diecezji Przemyskiej. O. Ł. Nr. 3—4. 1932. Przemysł.
- Kupiec polski. Dwutygodnik. Nr. 7. 1932. Kraków-Lwów.
- Młoda wieś. Dwutygodnik. Nr. 7. 1932. Warszawa.
- Młody Polak. Miesięcznik. Nr. 4. 1932. Tarnów.
- Młodzież polska. Miesięcznik. Nr. 3—4. 1932. Kraków.
- Moje piśmko. Tygodnik. Nr. 14—15. Warszawa.
- Nauczyciel polski. Dwutygodnik. Nr. 7. Warszawa.
- Nowiny krajoznawcze. Tygodnik. Nr. 12. Kraków.
- Płomyk. Tygodnik. Nr. 32—33. Warszawa.
- Praca ręczna w szkole. Kwartalnik. Nr. 1. 1932. Warszawa.
- Przyjaciel szkoły. Dwutygodnik. Nr. 7. 1932. Poznań.
- Ziemia sandomierska. Tygodnik. Nr. Nr. 11—13. Sandomierz.

Polska Spółka Akc. „PHARMA“ Magister Bolesław Jawornicki
w Krakowie, ul. Długa 46/48. Tel. 124-64, 135-60. Adres telegr. „PHARMA“

poleca

Dyrekcjom szkół średnich i powszechnych, seminarjów nauczycielskich etc.

Swój skład chemicznej do chemii eksperymentalnej, również odczynniki i barwiki mikroskopowe.

Ceny b. umiarkowane, wysyłka za zaliczeniem — odwrotna. Dostarcza chemikalia i odczynniki do wszystkich Zakładów Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademii Górniczej w Krakowie.

Dostawa Laboratoryjna

„CHEMILABOR“

Kraków, Rynek Gł. 39. — Tel. 108-76.

Dostarcza ze składu:

urządzenia laboratoryjne dla pracowni przyrodniczych, chemicznych, fizycznych, biologicznych, aparaty i przyrządy demonstracyjne i ćwiczeniowe do fizyki według rozp. Min. W. R. i O. P. z własnej wytwórni, jak również wytwórni krajowych i zagranicznych po oryginalnych cenach fabrycznych.

Mikroskopy, Odczynniki chemiczne i chemikalia.

Na żądanie prospekty, kosztorysy i cenniki bezpłatnie.

POLSKA FABRYKA OŁÓWKÓW L. i C. HARDTMUTH-LECHISTAN

S. A.

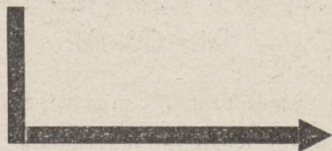
W KRAKOWIE,

KTÓRA, PO NAOCZNEM STWIERDZENIU PRZEZ
MIARODAJNE URZĘDOWE CZYNNIKI, ZOSTAŁA
PRZYJĘTA PRZEZ LIGĘ SAMOWYSTARCZALNOŚCI
GOSP. W WARSZAWIE W POCZET CZŁONKÓW
ZAŁOŻYCIELI I POPIERANIA WYTWÓRCZOŚCI
KRAJOWEJ I OTRZYMAŁA DYPLOM Nr. 181,

PRODUKUJE:

OŁÓWKI

GRAFITOWE, KOPJOWE I KOLOROWE
DLA SZKÓŁ, URZĘDÓW I RYSOWNIKÓW
NIEDOŚCIGNIONEJ JAKOŚCI.

POLSKI KONSUMENT
używa tylko doskonałych wyrobów
POLSKIEJ FABRYKI OŁÓWKÓW
**L. i C. HARDTMUTH-
LECHISTAN S. A.**
W KRAKOWIE.